

РЕШЕНИЕ

№ 4612

гр. София, 09.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 07.06.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **146** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс.

Делото е образувано по искова молба, вх. № 482/07.01.2021 г. от [фирма], срещу Държавен фонд „Земеделие“, за обезщетяване на имуществени вреди, в общ размер на 528, 26 лева, причинени от бездействие, „изразяващи се в определената по чл. 86 ЗЗД законна лихва, както следва: 430, 85 лв. върху забавено плащане по Заявка за плащане, № 01/22/131115, от 16.02.2016 г., за периода от 16.05.2016 г. – 07.06.2016 г.; 97, 41 лв. върху забавено плащане на ДДС, по същата заявка, за периода от 16.05.2016 г. – 10.06.2016 г. Така дефинираното обезщетение се претендира и със законните лихви, считано от датата на предявяване на исковата молба – 07.01.2021 г.

В съдебно заседание ищецът е представляван от управителя на дружеството, който поддържа жалбата; представя писмени доказателства в заверени преписи, изхождащи от ДФ „Земеделие“, но погрешно изпратени на ищеца, вместо незаверените копия; не ангажира нови доказателства; не претендира разноски за водене на делото; представена е и писмена защита.

Ответникът – ДФ „Земеделие“ не е представляван в съдебното заседание. Упълномощен юрисконсулт, с писмен отговор (л. 28 от делото) и с молба (л. 60) е заявил, че оспорва исковата претенция, възразява за прекомерност на адвокатското възнаграждение и претендира за юрисконсултско такова.

Прокурорът при Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата молба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, като съобрази доводите на страните и приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното.

Страните не спорят, понеже се установява от приетите и неоспорени писмени доказателства, че: а) дружеството – ищец е подало на 16.02.2016 г. Заявка за плащане, № 01/22/131115, за периода от 16.02.2016 г., до 07.06.2016 г., за възстановяване разходи за доставки на плодове и зеленчуци по Схема „Училищно мляко“, по Наредба за условията и реда за прилагане на схема за предоставяне на мляко и млечни продукти в учебните заведения (отм., в сила от 04.10.2016 г.); б) в процеса на разглеждане на заявката, от ДФ „Земеделие“, до дружеството са изпратени последователно две уведомителни писма, съответно – на 14.05.2016 г. и на 26.05.2016 г., с искане за предоставяне допълнителна информация, с оглед констатирани несъответствия между: данните от представените приемопредавателни протоколи и част II от заявката за плащане; датите на доставките; в) на първото писмо дружеството е отговорило на 17.05.2016 г., а на второто – на 27.05.2016 г.; г) от ДФ „Земеделие“, по съответната сметка на [фирма] са преведени суми, както следва: на 07.07.2016 г. – 67 369, 85 лева; на 10.06.2016 г. – 9 378, 65 лева, представляващи ДДС.

Като се позовава на тези факти дружеството – ищец счита, че по Заявка за плащане, № 01/22/131115, от 16.02.2016 г. ответникът е следвало да заплати сумата на ищеца (вкл. ДДС), най-късно до 16.05.2016 г., за което се позовава на чл. 15, ал. 2 от дейвалата през исковия период и до 03.10.2016 г., вкл. Наредба за условията и реда за прилагане на схема за предоставяне на мляко и млечни продукти в учебните заведения (отм., в сила от 04.10.2016 г.). Претендира, че забавеното плащане е довело до причиняване на имуществени вреди – общо 528, 26 лева (пропуснати ползи, чиито нормален и неподлежащ на доказване размер е този на законните лихви), поради това, че дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства, в размер на 67 369, 85 лева. Претенцията е разделена по следния начин: 430, 85 лв. върху забавено плащане по Заявка за плащане, № 01/22/131115, от 16.02.2016 г., за периода от 16.05.2016 г., до 07.06.2016 г.; 97, 41 лв. върху забавено плащане на ДДС, по същата заявка, за периода от 16.05.2016 г., до 10.06.2016 г. Очевидно е, че в периодите на претенцията ищецът е включил и дните, когато ответникът е наредил банкови преводи на сумите – 07.06.2016 г. и 10.06.2016 г.

С писмения си отговор ответникът е възразил с доводи, че: в случая не е на лице отменен административен акт; ищецът не е съобразил спирането на срока по чл. 15, ал. 2, изр. първо от Наредба за условията и реда за прилагане на схема за предоставяне на мляко и млечни продукти в учебните заведения (отм., в сила от 04.10.2016 г.), поради изпратените две уведомления по чл. 14, ал. 5 от същата наредба, за отстраняване констатирани нередовности на заявката за плащане.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД, съобразявайки така установените факти и обстоятелства, приема от правна страна следното.

Исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и/или бездействие (в случая) на административни органи и длъжностни лица се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл. 203 и сл.), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Чл. 1 ЗОДОВ постановява, че Държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на

техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковете се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Не всички имуществени и/или неимуществени вреди подлежат на обезщетяване по реда на Глава единадесета АПК, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на Държавата и общините за вреди. За да възникне правото на иск за обезщетение по този ред, респ., за да бъде доказана основателността на такъв иск задължително е необходимо наличието на следните предпоставки, които следва да са в кумулативна връзка: причинена вреда – (в случая – имуществена, уточнена като пропуснати ползи)); пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразното бездействие (в случая – забавено плащане), и настъпилата вреда. Условие за допустимост на иск като процесния е (чл. 204, ал. 4 АПК) незаконосъобразността на бездействието да бъде установена от съда, пред който е предявен искът за обезщетение.

Исковата молба е процесуално допустима за разглеждане, по реда на Глава единадесета АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ, а по същество е частично основателна.

Претенцията, както изрично е заявено не е свързана с индивидуален административен акт, а с твърдение за осъществено от страна на ДФ „Земеделие“ бездействие, изразило се в това, че сумите по Заявка за плащане, № 01/22/131115, от 16.02.2016 г. са изплатени, вместо до 16.05.2016 г., съответно с 16 дни по късно (на 07.06.2016 г.) и 19 дни по – късно (на 10.06.2016 г.).

Предвид текста на чл. 204, ал. 4 АПК Съдът дължи да се произнесе, дали е на лице твърдяното бездействие, респ. – дали бездействието може да бъде квалифицирано като незаконосъобразно, по смисъла на чл. 256, ал. 1 АПК. Съобразно отговора на този въпрос следва да бъде отговорено, дали са осъществени и останалите елементи от фактическия състав на безвиновната отговорност на Държавата, така както бяха определени по – горе.

Изпълнителите по схема „Училищно мляко“, съгласно регламента на чл. 14 от Наредба за условията и реда за прилагане на схема за предоставяне на мляко и млечни продукти в учебните заведения (отм., в сила от 04.10.2016 г.) е следвало да подават в областната дирекция на Държавен фонд „Земеделие“ по тяхното седалище заявки за плащане по образец, с описани в същата разпоредба приложения.

Алинея 5 на чл. 14 е предоставяла възможност на Държавен фонд „Земеделие“, когато установи нередовност на подадените документи или непълнота в заявените данни, да уведоми изпълнителя по схема „Училищно мляко“ с уведомителното писмо, което се изпраща по пощата с обратна разписка. От своя страна заявителят, в срок до 10 работни дни от деня на получаване на уведомителното писмо е можел да отстрани констатираните нередности и/или непълноти, чрез предоставяне на допълнителни и/или нови документи. Съдът не споделя довода на ищеца, че нормата на чл. 14, ал. 5 от отменената наредба е давала възможност на ДФ „Земеделие“ само веднъж да изисква отстраняване на нередовности. Такова условие не се установява от текста на разпоредбата и това би било в противоречие с общото правило на чл. 35 АПК за обективно, пълно и всестранно изясняване на фактите и обстоятелствата.

Разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от Наредбата (отм.) е задължавала Държавен фонд „Земеделие“ да изплати одобрените суми на заявителя, в срок до три месеца от подаването на заявката, като в случаите по чл. 14, ал. 5 (уведомление за отстраняване нередовности) срокът се удължава с толкова работни дни, колкото са били нужни за отстраняване на констатираните нередности и/или непълноти.

В процесния случай заявката за плащане е постъпила в ДФ „Земеделие“ на 16.02.2016 г. В случай, че не бяха изпратени уведомленията по чл. 14, ал. 5, тримесечният срок би изтекъл на 17.05.2016 г. Каза се обаче, че първото уведомление е било изпратено на 14.05.2016 г. (събота?!) и отговорът е постъпил на 17.05.2016 г. – работен ден, следователно срокът по чл. 15, ал. 2, изр. първо, на основание изр. второ е удължен само с един ден – до 21.05.2016 г., но понеже денят е събота (неработен), срокът е бил до 23.05.2016 г. (понеделник). Фондът не е платил сумите. Второто уведомително писмо е от 26.05.2016 г., т.е. – три дни, след като за ответника, в съответствие с предписанията на чл. 15, ал. 1 от Наредбата (отм.) е възникнало задължение да извърши едно от следните действия: да одобри заявката за плащане и да плати; да отхвърли изцяло или частично заявката. Вместо това, след изтичането на срока по чл. 15, ал. 2 (удължен), три дни след това отново е поискал отстраняване на нередовности, но това действие се явява извършено в нарушение императивната норма на чл. 15, ал. 2 от Наредба за условията и реда за прилагане на схема за предоставяне на мляко и млечни продукти в учебните заведения (отм., в сила от 04.10.2016 г.), защото (каза се вече), най-късно до 23.05.2016 г. (понеделник – работен ден) е дължал да одобри и плати, или да откаже плащане по заявката. Второто уведомително писмо не удължава, по смисъла на чл. 15, ал. 2, изр. второ от Наредбата (отм.) срока за окончателно произнасяне, който Съдът определи да е бил на 23.05.2016 г. От изложеното следва, че ответникът е изпаднал в забава, считано от 23.05.2016 г. (понеделник), продължила до: 06.06.2016 г. (15 дни), понеже първото плащане е наредено на 08.06.2016 г., съответно до 09.06.2016 г. (18 дни), предвид платежното нареждане за второто плащане на ДДС, от 10.06.2016 г. Така, дружеството-ищец, в резултат на незаконосъобразното бездействие на ДФ „Земеделие“ е било лишено да ползва парични средства, както следва: за период от 15 дни (23.05.2016 г. – 06.06.2016 г.), сумата от 67 369, 85 лева; за период от 18 дни (23.05.2016 г. – 09.06.2016 г.) – сумата от 9 378, 65 лева. За така очертаните периоди от време исковата молба се явява основателна, съобразно размерите на нормативно установените законни лихви върху съответните суми и неоснователна, до претендирания размер на обезщетение от общо 528, 26 лева. Липсата на необходимост от изрично (специално) доказване на вреди в размер на законната лихва, произтича от нормата на чл. 86, изр. 1 от Закона за задълженията и договорите. Само в случай, че кредиторът ([фирма]) твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той дължи да проведе доказване по общия исков ред (арг. чл. 86, изр. 2 ЗЗД). Използвайки калкулатора за изчисляване на лихви, достъпен на Интернет-страницата на НАП Съдът изчислява размерите на обезщетението, както следва: върху сумата от 67 369, 85 лева, за периода от 23.05.2016 г. – 06.06.2016 г. законната лихва е в размер на 281, 03 лева; върху сумата от 9 378, 65 лева, за периода от 23.05.2016 г. – 09.06.2016 г. законната лихва е в размер на 46, 95 лева. Общият размер на обезщетението за пропуснати ползи е 327, 98 лева. Над този размер, до претендирания размер от общо 528, 26 лева исковата молба е неоснователна и недоказана. Върху уважения размер от 327, 98 лева се дължат и законни лихви, считано от датата на исковата молба (07.01.2021 г.), до окончателното изплащане на обезщетението. Ищецът не претендира разноски за водене на делото. Ответникът е заявил желание за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което, с оглед частичното отхвърляне на иска Съдът следва да определи, на основание чл. 10, ал. 4, предл. второ ЗОДОВ, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в

минимално предвидения размер от 100 лева.

Водим от горните съображения, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК] сумата от общо 327, 98 лв. (триста и двадесет и седем лева, и 98 ст.), представляваща обезщетение за имуществени вреди, за периода от 23.05.2016 г., до 09.06.2016 г., причинени от незаконосъобразно бездействие по Заявка за плащане, № 01/22/131115, от 16.02.2016 г.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна и недоказана исковата молба от [фирма], ЕИК:[ЕИК], против ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“, за сумата над 327, 98 лева, до претендирания размер от 528, 26 лева.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК:[ЕИК] да заплати на ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ юрисконсултско възнаграждение, в размер на 100 лв. (сто лева), предвид отхвърлената част от исковата молба.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: